

[Arne Ejerregaard.]

den jo kun nu har mulighed for at skue egne våben, ganske vist i afsvækket form, fra en ganske anden synsvinkel, men derimod må vi fra politisk hold se helt nye perspektiver folde sig ud i pressionsgrupper, ensidige magtanvendelser, der let bliver til alles kamp mod alle, om så kampen kan være aldrig så begrundet, for at nå den magt, som enhver gruppe i samfundet ønsker.

Men vel, lad mig gå til havets rigdomme, som jo er baggrunden for fiskeriet. Her må vi notere, at havets rigdomme er næsten umådelige, fordi produktionsområdet faktisk har en tredje dimension — det er ikke som landbruget, der må nøjes med længde og bredde. Produktionen i havet er afhængig af fotosyntesen, som alle jo ganske vist ved, og den er ganske konstant. Det vil sige, at det grundfoder, som er i havet, plankton, må være nogenlunde konstant, hvis ellers vore solskinstimer er det. Det vil igen sige, at grundfoderet plankton næppe ændres, og det vil sige, at den fiskemængde, som er i havet, ikke vil ændres, uanset hvad man fisker, hvordan man fisker, eller hvilke arter man fisker. Spørgsmålet bliver således ikke, om vi ønsker den samlede fiskemængde opretholdt, for det bliver den så sandelig, den vil nemlig altid være konstant. Vi fisker ikke havet tomt, som nogle vil påstå, det er nemlig ikke en rationel mulighed, det er en teknisk mulighed, men ikke en rationel mulighed. Nej, spørgsmålet er, hvilke fiskearter vi ønsker bevaret som konsumfisk, ikke hvor mange fisk vi ønsker at fange. Det har i mange år været næsten konstant, når vi regner industrifisken og konsumfiskene sammen. Men vi danskere vil selvfølgelig som andre nationer gerne bevare visse konsumfisk til vores, jeg havde nær sagt almindelige kulinariske nydelser på bordet. Derfor ønsker vi bl. a. at bevare silden, skønt jeg har en fornemmelse af, at de fleste danskere og flere europæere i grunden ikke kan lide den fisk, og lad mig i parentes bemærke, at når man bilder sig ind, at man i grunden kan lide den fisk med de mange forskellige serveringer, er det øjensynlig kun, fordi man ved fortæringen af den har en retfærdiggørelse af en markant støtte til De danske Spritfabrikker.

Men da fødemulighederne som sagt er konstante, vil den samlede fiskemængde

altså også være konstant, men for de enkelte arter, der har begrænset udbredelsesområde, vil temperatur, strøm, saltkoncentration og fødemuligheder selvfølgelig være bestemmende for fiskemængden og fiskens almindelige tilvæksthastighed. Forsvinder én art fra et område, fordi man har opfisket den, kan man være evig forvisset om, at der vil komme én eller to nye arter til dette område.

Det bringer mig straks ind på spørgsmålet: industrifisk kontra konsumfisk. Det har været det gennemgående træk i debatten, at man endelig skal fremelske konsumfisken på bekostning af industrifisken. Man har simpelt hen sprunget de biologiske muligheder og realiteter over. Man har bare en almindelig fornemmelse af, at konsumfisk er pænere end skidtfisk, som det almindeligvis omtales. Det er blevet i dette samfund for den almindelige mand og også blandt politikere, hører jeg, mere seriøst at være konsumfisker end industrifisker. Man har øjensynlig den opfattelse, at industrifisk smides direkte på møddingen. Men lad os tage nogle ganske typiske industrifisk som sperling, tobis eller brisling. De ligger, som jeg håber de fleste politikere ved, forrest i fødekæden, det vil sige, at de er billige at frembringe i havet, og det vil sige, omsætningspildet i fødekæden er ringe. Hvis vi nu fanger disse fisk og udnytter dem industrielt, vil et forsigtigt skøn ved frembringelse af olie og den resterende fiskemel omsat gennem kyllinger give en udnyttelsesprocent på 24. Hvis vi derimod tager torsken, som vi almindeligvis bruger til konsum, vil udnyttelsesprocenten være ca. 40. Så mener man selvfølgelig, det er klart bevist, at vi udnytter 40 pct. i konsum, men kun 24 pct. industrielt. Nu ser jeg helt bort fra kalorieindholdet og proteinindholdet i de to produkter, en torsk, som er filetteret, og en sperling, som vi altså har brugt til industri. Men hvis vi nu ser bort fra dette, som vil være til industrifiskens fordel, må vi gøre det klart, at vores kære torsk, som vi så gerne spiser, har, hvis vi ikke fangede sperlingen, spist denne for at vokse sig stor, og i denne udnyttelsesproces vil der kun være 10 pct., som torsken udnytter. Det vil altså sige: der bliver faktisk kun 4 pct. tilbage af vores gode konsumfisk af den oprindelige fødekæde. Med andre ord: tager vi 100 kg konsumfisk, får vi reelt 4 kg